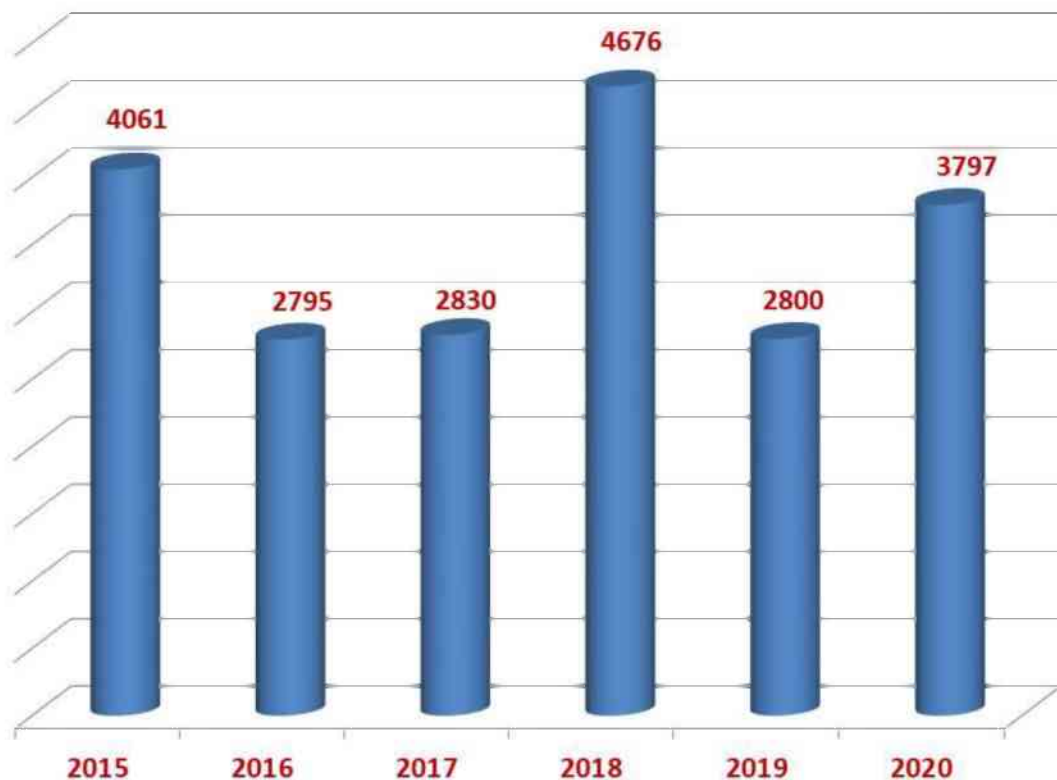

**Звіт про виконання Плану роботи
Департаменту спеціалізованої підготовки та кінологічного
забезпечення Держмитслужби
на 2020 рік**

I. Організація та здійснення спеціальної та спеціалізованої підготовки посадових осіб територіальних органів Держмитслужби

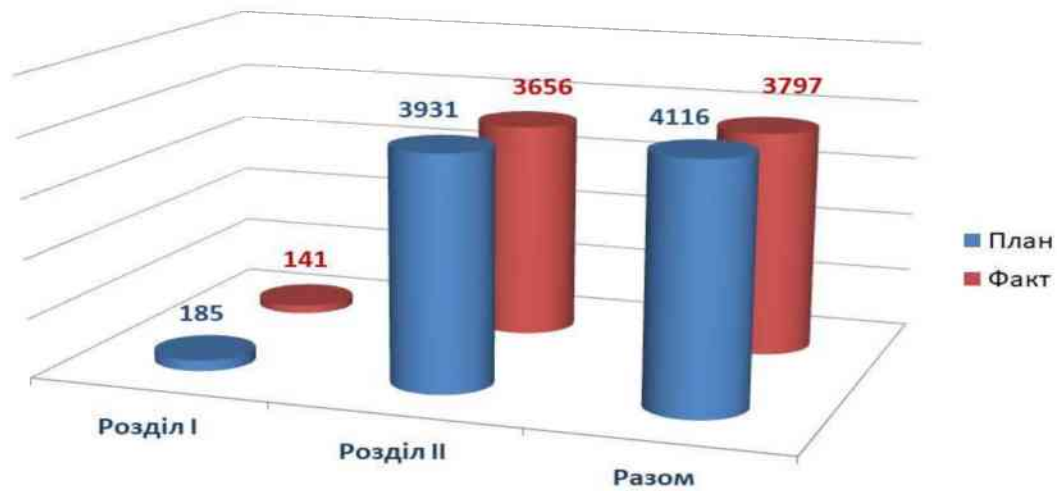
Відповідно до Плану підвищення рівня професійної компетентності посадових осіб Держмитслужби в 2020 році, затвердженого наказом Державної митної служби від 28.01.2020 № 30 (зі змінами) (далі – План), передбачено проведення спеціальної та спеціалізованої підготовки для 4116 посадових осіб Держмитслужби. Фактично підготовку пройшли 3797 посадових осіб, не пройшли підготовку 319 посадових осіб.

**Чисельність посадових осіб, які пройшли
спецпідготовку (2015 - 2020 рр.)**

Департамент спеціалізованої підготовки та кінологічного забезпечення Держмитслужби (далі – Департамент) здійснював у 2020 році спеціальну та спеціалізовану підготовку за очною, змішаною та дистанційною формами.

Загальні результати виконання Плану Департаментом за відповідними розділами

Виконання Плану підвищення рівня професійної компетентності (кількість осіб)

План (I розділ)	Факт (I розділ)	План (II розділ)	Факт (II розділ)
185	141	3931	3656

Виконання Плану відповідно до форм проведення заходів спеціальної та спеціалізованої підготовки (кількість заходів)

Очна форма	В режимі онлайн за змішаної формою	В режимі онлайн за короткостроковими програмами	Дистанційна форма
22	78	22	50

Причини та кількість посадових осіб територіальних органів Держмитслужби, які не пройшли спеціальну та спеціалізовану підготовку

№ з/п	Пункт Плану	Кількість осіб	Причини, відповідно до яких посадові особи не пройшли підготовку
1	1.1; 1.2	8	у зв'язку із запровадженням карантинних обмежень та ін.
2	2.48	10	у зв'язку із службовою необхідністю
3	2.50	39	у зв'язку із запровадженням карантинних

			обмежень
4	2.2	9	у зв'язку із відсутністю кандидатів на підготовку
5	2.23	32	у зв'язку із змінами у законодавстві
6	2.24	30	у зв'язку із змінами у законодавстві
7	2.41	37	у зв'язку із запровадженням карантинних обмежень
8	2.37	10	у зв'язку із запровадженням карантинних обмежень
9		8	отримали оцінки «незадовільно»
10		6	звільнилися з територіальних органів Держмитслужби
11		91	у зв'язку із тимчасовою непрацездатністю, службовою необхідністю та ін. не пройшли очний етап змішаної форми підготовки
12		39	у зв'язку із тимчасовою непрацездатністю, службовою необхідністю та ін.
	Разом:	319	

Відповідно до Плану та з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19» (зі змінами) Департаментом було змінено формат проведення очних етапів змішаної підготовки, а саме здійснено перехід на онлайн навчання з використанням серверу Департаменту.

Посадовими особами Департаменту впродовж 2020 року забезпечено проведення 3257 навчальних занять за категоріями і тематикою, визначеною Планом. Як свідчить аналіз вихідного анкетування лекційні, практичні та семінарські заняття фахівцями Департаменту проводяться на належному рівні (90 % учасників підготовки вважають, що навчальний матеріал, який надавався під час проходження спеціалізованої підготовки, був цікавим, корисним, інформативним, насиченим новизною, актуальним та легко сприймався. 80 % посадових осіб митниць Держмитслужби вважають, що навчально-тематичний план, відповідно їхнього напрямку, повністю охоплює усю потрібну тематику митного спрямування. 75 % учасників підготовки отримали відповіді на усі питання, які виникали під час онлайн конференцій).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 06.02.2019 № 106 «Про затвердження Положення про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад» (зі змінами) та наказу Національного агентства України з питань державної служби від 10.10.2019 № 185-19 «Про затвердження Вимог до змісту і структури програм підвищення

кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад» Департаментом було розроблено та затверджено наказами від 13.04.2020 № 74, від 16.07.2020 № 180, від 14.12.2020 № 409 «Про затвердження професійних (сертифікатних) та короткострокових програм» 23 спеціальних професійних (сертифікатних) програми підвищення кваліфікації та 27 спеціальних короткострокових програм підвищення кваліфікації, які були погоджені наказом Держмитслужби від 07.10.2020 № 438 «Про погодження програм спеціальної та спеціалізованої підготовки». На підставі розроблених програм було розроблено навчально-тематичні плани спеціальної та спеціалізованої підготовки відповідних категорій учасників професійного навчання, які внесено до електронної бази даних навчально-тематичних планів Департаменту. З урахуванням вимог зазначених нормативних актів інтегровано практичну складову в дистанційний етап змішаної форми підготовки посадових осіб територіальних органів Держмитслужби.

Відповідно до змін у митному законодавстві України проведено роботу щодо оновлення та розширення бази даних тестових завдань для перевірки рівня знань посадових осіб територіальних органів Держмитслужби, що проходять спеціальну та спеціалізовану підготовку на базі Департаменту, загалом на 529 тестових запитань.

Підготовлено 8 комплексних ситуативних практичних завдань митного спрямування для проведення підсумкового контролю посадових осіб структурних підрозділів митниць Держмитслужби, вперше призначених на посади державної служби.

Розроблено 105 тестових запитань згідно нових форматів («багато з багатьох», «альтернативний вибір», «вписування вірної відповіді», «питання-зображення»).

Проведено роботу щодо актуалізації та приведення у відповідність до змін у Митному кодексі України та нормативно-правових актів, прийнятих на його виконання, всіх лекційних та практичних занять. Зокрема, розроблено 30 нових лекційних занять та практичних ситуативних завдань для проведення лекційних та практичних занять митного спрямування.

З метою поглиблення знань посадових осіб територіальних органів Держмитслужби з питань митного спрямування розроблено та розміщено у програмно-інформаційному комплексі Департаменту «Електронний навчально-методичний кабінет» (далі – ЕНМК):

- методичну розробку за темою «Митні формальності при здійсненні транзитних переміщень. Перспективи розвитку»;
- методичні матеріали «Управління конфліктами»;
- навчально-методичні матеріали «Загальні правила митного оформлення товарів, що переміщуються через кордон з використанням Карнетів А.Т.А.»;

- навчально-методичні матеріали «Рекомендації з виявлення викрадених транспортних засобів»;
- електронний збірник матеріалів виступів учасників «круглих столів» за темою: «Актуальні та проблемні питання, які виникають у діяльності митниць»;
- «Електронну версію Кишенькового довідника щодо контролю переміщення небезпечних хімічних речовин через державний кордон України та навчальні фільми з пропозиціями до алгоритмів дій щодо контролю, виявлення та індикації транскордонного переміщення контрольованих та токсичних хімічних речовин через пішохідний, автомобільний, авіаційний та морський пункти пропуску;
- статті «Управління змінами у державних організаціях у трансформаційних умовах в Україні» (Фишук І.М.), «Вплив мотивації на ефективність використання та розвитку трудового потенціалу персоналу» (Козак К.Б.);
- узагальнений перелік посилань на нормативно-правові акти в сфері інтелектуальної власності.

Департаментом, з метою покращення процесу спеціальної підготовки вперше призначених на посаду державної служби, проведено роботу щодо розробки електронного посібника навчально-методичних матеріалів зазначеної категорії посадових осіб митниць Держмитслужби, які в установленому порядку також розміщено в ЕНМК.

Посадовими особами Департаменту розроблено 55 проєктів навчально-тематичних планів на 2021 рік.

Департаментом проведено роботу щодо створення та поширення у мережі Інтернет презентаційних відеороликів різних форм навчальних занять з найбільш актуальних тем митного спрямування. Зокрема, відзнято та змонтовано 9 презентаційних відеороликів навчальних занять за темами (розміщені за посиланням: https://www.youtube.com/watch?v=oL_Yf5T-ikA):

- «Основні положення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод»;
- «Запобігання незаконному переміщенню культурних цінностей»;
- «Контрабанда як злочин»;
- «Конфліктні ситуації та шляхи їх розв'язання»;
- «Управління колективом»;
- «Англійська мова в роботі митників»;
- «Основні засади організації та здійснення режиму спільного транзиту товарів митною територією України»;
- «Зберігання товарів і транспортних засобів під митним контролем. Склади тимчасового зберігання»;
- «Застосування системи управління ризиками при здійсненні митного контролю».

Також, змонтовано 3 вебінари, що використовуються в спеціалізованій підготовці за темами: «Управління колективом»; «Конфліктні ситуації та

шляхи їх розв'язання»; «Візуальна психодіагностика осіб, схильних до правопорушень».

Для підвищення ефективності проведення навчальних заходів, зокрема за напрямом «Англійська мова», впроваджено використання інтерактивних навчальних платформ quizlet.com та learningapps.org. Актуалізовано прикладний українсько-англійський розмовник митника.

З метою вирішення спірних та складних питань ідентифікації товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності, відпрацювання єдиних підходів митниць щодо виконання митних формальностей з такими товарами, обміну оперативною операцією, фахівцями Департаменту проведено роботу щодо створення та функціонування в мережі Інтернет постійно діючого форуму з питань сприяння захисту прав інтелектуальної власності при переміщенні товарів через митний кордон України. На сьогодні, учасниками форуму є 33 посадові особи структурних підрозділів митниць Держмитслужби, вирішується питання щодо надання прав доступу основним правовласникам оригінальних товарів.

У червні 2020 року між Департаментом та об'єднанням підприємств «Український альянс по боротьбі з підробками та піратством» було підписано Меморандум про співробітництво, спрямований на розвиток та вдосконалення системи захисту прав інтелектуальної власності на кордоні.

За сприяння «Українського альянсу по боротьбі з підробками та піратством» в Департаменті створено «Музей підробок», що нараховує 107 експонатів контрафактної продукції, яка була вилучена посадовими особами митниць Держмитслужби при переміщенні товарів через митний кордон України. Серед експонатів представлені такі відомі торгові марки: «Tommy Hilfiger», «Hugo Boss», «Nike», «Lacoste», «Chanel», «Gucci» та ін.

У 2020 році Департаментом продовжено роботу щодо створення професійно-орієнтованих ситуацій митного спрямування із застосуванням 3D-моделей. Інтеграція ситуативних тестових запитань до відеосюжетів з використанням 3D-моделей, зокрема розроблено візуалізоване тестування за темою «Порядок вивезення громадянами товарів через митний кордон України» з використання 3D -технологій та «Пам'ятка для виїжджаючих за кордон».

Проведено роботу з наповнення навчальних баз даних: судових справ, пов'язаних з незаконним переміщенням культурних цінностей; місць приховування в різних засобах транспортування; випадків виявлення порушень законодавства в галузі державного експортного контролю. Зокрема, додано 2 судових рішення, що пов'язані з незаконним переміщенням культурних цінностей (фотоапарат, ікона); 6 випадків попередження нелегального вивезення за межі території України товарів подвійного використання та товарів військового призначення; 3 випадки місць приховування в автомобільних транспортних засобах.

Забезпечено виконання, в межах компетенції, Плану заходів щодо реалізації концептуальних напрямів реформування системи органів, що

реалізують державну митну політику, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 травня 2020 року № 569-р.

Відповідно до наказу Державної митної служби України від 13.11.2020 № 520 «Про запровадження пілотного проекту з тестування роботи національної електронної транзитної системи», з 26.11.2020 по 17.12.2020 та з 07.12.2020 по 30.12.2020 було організовано та проведено два курси спеціалізованої підготовки для 93 посадових осіб Київської, Волинської та Координаційно-моніторингової митниць Держмитслужби за тематикою: «Основні засади реалізації положень Закону України «Про режим спільного транзиту та запровадження національної електронної транзитної системи».

Проведено роботу щодо надання територіальним органам Держмитслужби консультативної допомоги з питань: переміщення через митний кордон культурних цінностей (Східна, Харківська, Галицька митниці) товарів, що підпадають під дію Базельської конвенції (Східна, Одеська, Чорноморська митниці), Конвенції (СІТЕС) (Київська митниця), дотримання вимог угод про вільну торгівлю при застосуванні преференцій зі сплати ввізного мита (Подільська митниця), видачі митницею сертифікатів з перевезення товару форми EUR.1 (Закарпатська митниця).

У рамках функціонування Регіонального навчального центру ВМО Департаментом здійснено заходи щодо запровадження компетентнісного підходу у Державній митній службі України:

створено віртуальну робочу групу у складі працівників Департаменту управління та розвитку персоналу, митниць Держмитслужби та Департаменту;

взято участь в онлайн семінарі ВМО на тему: «Управління людськими ресурсами на основі компетентнісного підходу» (09-12.06.2020). Семінар проводив пан Мохамед Ель Хайл, технічний аташе Директорату з інституційного розвитку ВМО.

здійснено переклад типового словника митних компетенцій ВМО;

розроблено проєкт Словника митних компетенцій (за основу було взято митні компетенції Європейського Союзу, кращі практики ВМО, беручи до уваги національне законодавство України);

розроблено презентаційні матеріали «Запровадження управління кадрами у Держмитслужбі на основі компетентнісного підходу».

Підібрано матеріали та підготовлено статтю «Запобігання незаконному переміщенню культурних цінностей: загрози, виклики, відповіді» для науково-практичного журналу «Економіка та митно-правові відносини», ТНЕУ (30 стор.).

Розроблено нову версію навчально-консультативного порталу «Культурні цінності». Доповнено рубриками: ARHEO повідомляє; INTERPOL повідомляє; ICOM повідомляє.

II. Організація та здійснення кінологічного забезпечення

У 2020 році згідно з Планом передбачалося проведення підготовки **109** кінологічних команд.

Починаючи з квітня 2020 року, у зв'язку з пандемією, викликаною вірусом COVID-19, Департаментом внесено зміни до Плану та процедури підготовки кінологічних команд та запроваджено процедуру проведення спеціальної підготовки інспекторів-кінологів за дистанційною формою. Розроблений навчально-тематичний план та алгоритм такої підготовки дозволив проводити підготовку інспекторів-кінологів дистанційно (в онлайн режимі з використанням веб-браузера «Google Chrome» та інших програм в мережі INTERNET), а практична частина підготовки з складанням іспитів кінологічними командами проводилась в структурних підрозділах кінологічного забезпечення з проведенням відеофіксації та подальшим аналізом отриманих результатів іспиту фахівцями Департаменту.

За вказаною формою проведено спеціальну підготовку **98 кінологічних команд: Буковинської - 7, Волинської - 9, Закарпатської - 14, Одеської - 8, Галицької - 9, Північної - 16, Слобожанської - 8, Азовської - 2, Подільської - 2, Поліської - 1, Чорноморської - 3, Департаменту - 4, Східної - 3, Дніпровської - 4 та 8 кінологічних команд Київської митниць Держмитслужби**, які після успішної здачі іспитів отримали відповідні сертифікати. Також у період з 31.08.2020 по 25.09.2020 та з 16.11.2020 по 11.12.2020 на базі Департаменту проведено первинну спеціальну підготовку 23 кінологічних команд, з яких 3 кінологічні команди підготовлено за подвійною спеціалізацією. Загальна кількість кінологічних команд, сертифікованих Департаментом у 2020 році, станом на **31.12.2020 становить 98 одиниць**, що складає 100% від фактичної чисельності кінологічних команд.

У 2020 році Департаментом підготовлено **67** кінологічних команд з пошуку прихованих від митного контролю наркотичних засобів та психотропних речовин, **18** з пошуку тютюнових виробів, **12** з пошуку зброї та набоїв, **1** з пошуку грошових знаків у вигляді банкнот та **18** кінологічних команд підготовлено за подвійною спеціалізацією.

Організація використання кінологічних команд

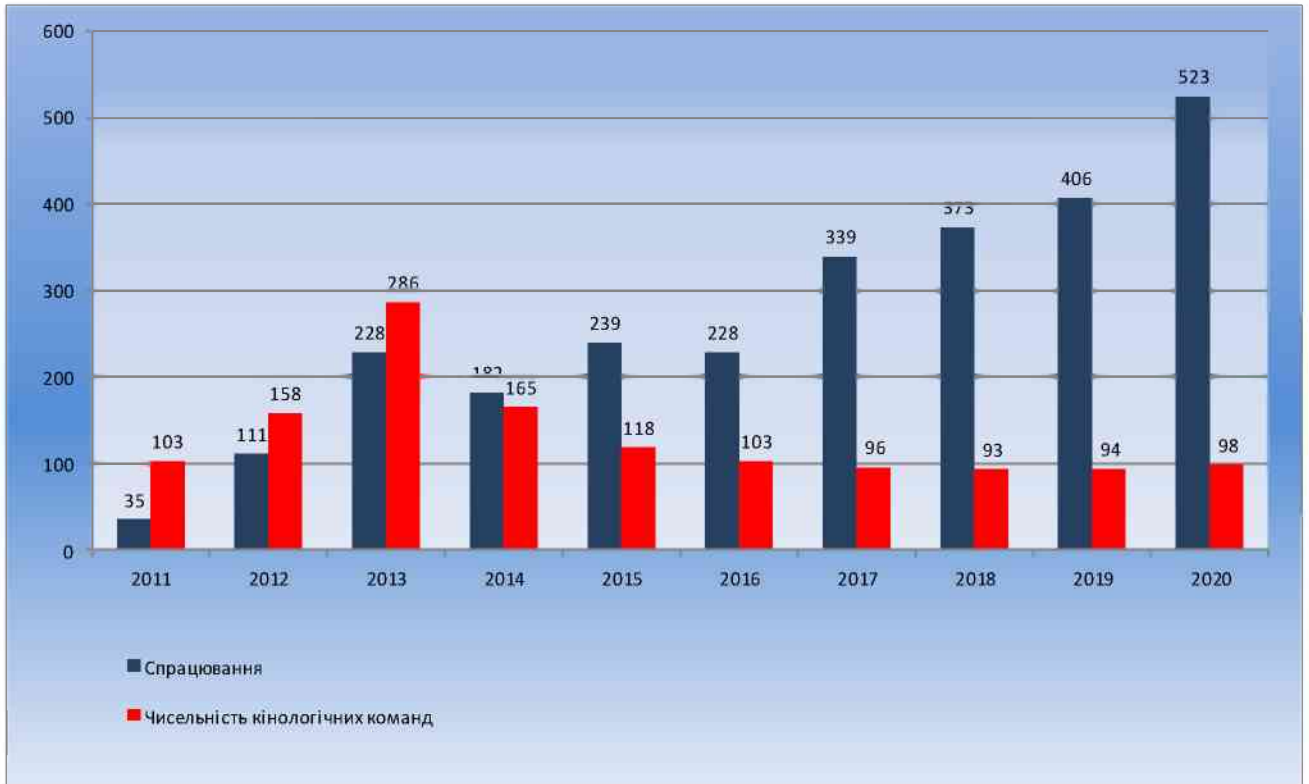
Штатна чисельність кінологічних команд митниць Держмитслужби станом на 04.01.2021 року **становить 109 одиниць. Фактична наявність** діючих кінологічних команд **складає 98 одиниць. Відповідно, 11** кінологічних команд перебуває у стані формування.

Митниця	Спеціалізація кінологічних команд				
	Наркотичні засоби	Зброя та набойі	Тютюнові вироби	Грошові знаки у вигляді банкнот	Буршти
Азовська митниця Держмитслужби	1	1	-	+	
Буковинська митниця Держмитслужби	5	-	2	-	-
Волинська митниця Держмитслужби	7	-	2	-	-
Галицька митниця Держмитслужби	3	2	4 +	-	++
Дніпровська митниця Держмитслужби	4	-	-	+++	-
Закарпатська митниця Держмитслужби	6	2	6 +++	-	+
Київська митниця Держмитслужби	7	1+	-	-	-
Одеська митниця Держмитслужби	7	++	1 +	++	+
Північна митниця Держмитслужби	12	4	-	-	-
Подільська митниця Держмитслужби	2	-	-	-	-
Поліська митниця Держмитслужби	-	-	1	-	-
Слобожанська митниця Держмитслужби	7	1		+	-
Східна митниця Держмитслужби	3	-	-	-	-
Чорноморська митниця Держмитслужби	1	-	1	1	-
Департамент спеціалізованої підготовки	2	1	1		
Всього	67	12 +++	18 +++++	1 ++++++	++++

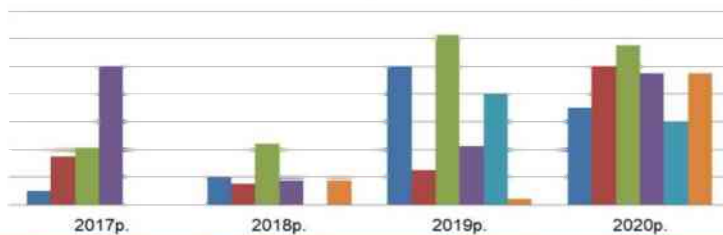
+ - наявність кінологічної команди за подвійною спеціалізацією

Не зважаючи на тимчасове закриття/припинення роботи у переважній більшості митниць Держмитслужби деяких пунктів пропуску через державний кордон та пунктів контролю, відповідно до розпорядження КМУ від 13 березня 2020 № 288-р «Про тимчасове закриття деяких пунктів пропуску через державний кордон та пунктів контролю і припинення в них автомобільного, залізничного, авіаційного та пішохідного сполучення», завдяки покращенню аналітично-пошукової роботи та якісного націлювання інспекторів на роботу з покращення своєї ефективності та продуктивності, кінологічним командам вдалось збільшити кількість виявлення предметів контрабанди та порушення митних правил у 2020 році в порівнянні з 2019 роком на 117 випадків.

Динаміка кількості випадків виявлення прихованих від митного контролю товарів та предметів до фактичної кількості кінологічних команд (2011- 2020рр.)

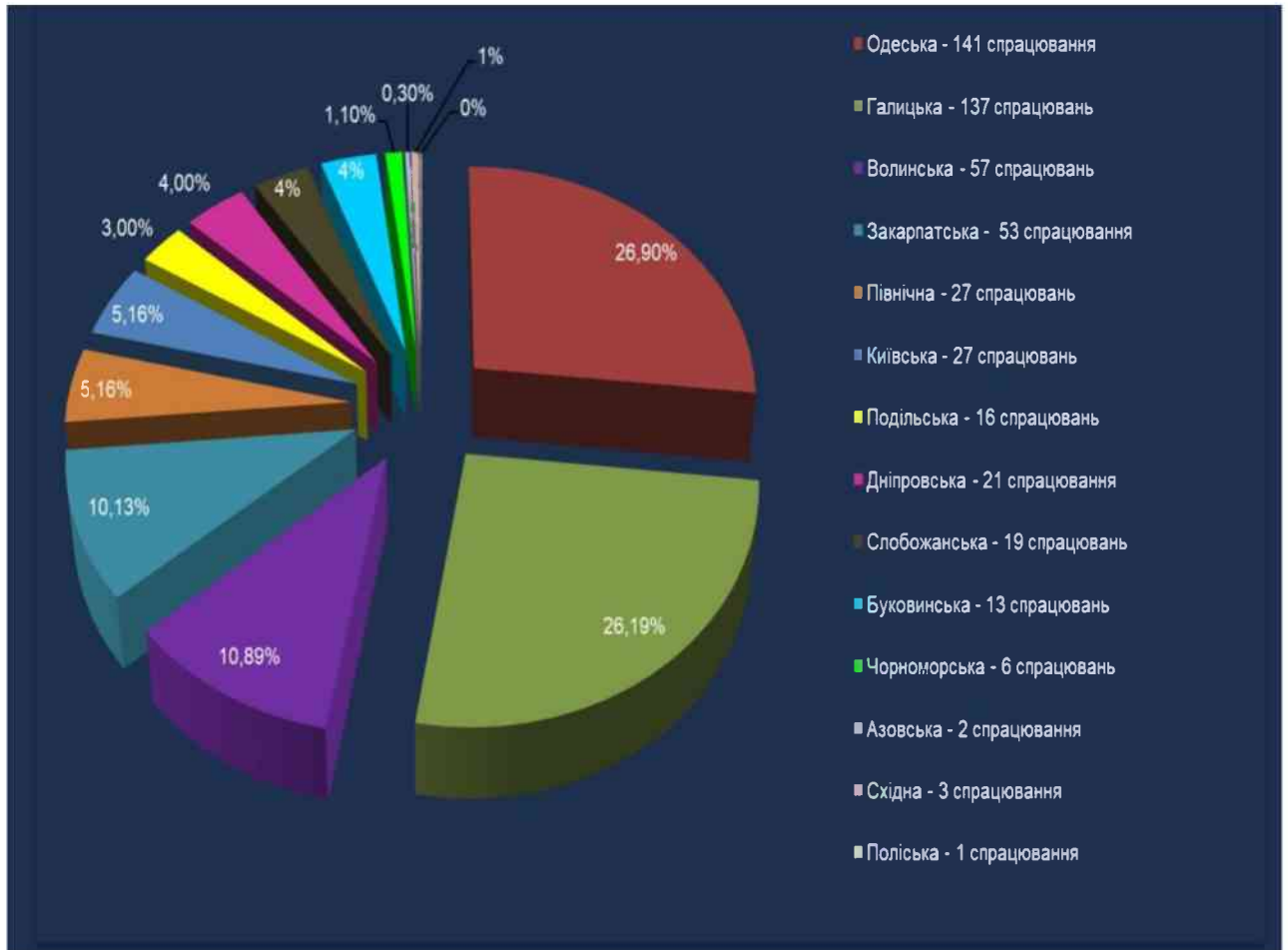
Динаміка виявлення за допомогою службових собак заборонених предметів та речовин (2017 - 2020 роки)

Період	Наркотичні засоби	Психотропні речовини	Тютюнові вироби	Зброя та набої	Грошові знаки у вигляді банкнот	Бурштин
2017р	45425,74 г 2195табл.	7058,11 г 66079 шт.	411 074 пачок	6 625шт.(набої) 52 од.(зброя) 62од. (част.до зброї) 2908 грам (порох)	-	-
2018р	57 870,09 г 3087табл.	208,38 г 23 321 шт.	442 602 пачок	1 080шт. (набоїв) 16 од.(зброя) 54 од.(част. до зброї)	-	37711 г
2019р	684 451,455 г 1859 таблеток 0,267 л.	2169,73 г 0,125 л. 39 874 таб/шт.	1 228 532 пачки 22400 г (тютюн до кальяну)	2 923 шт (набоїв) 11од.(зброя) 10 од.(частини до зброї)	15070\$	3373 г
2020 р	391 216,5 г 25 336 таб/шт 740 мл	775 787,531 г 13 046 таб/шт 195 мл	1 095 618 пачок 3440 пачок (тютюнові стіки) 86 000 г (тютюн до кальяну)	6374 шт (набої) 42 од (зброя) 39 шт (частини до зброї)	8090 \$	452 600 г

Аналізуючи результативність використання кінологічних команд у процедурі митного контролю в митницях Держмитслужби в 2020 році, найбільша кількість випадків виявлення предметів контрабанди та порушення митних правил кінологічними командами була в тих митницях, в структурі яких наявна значна кількість діючих пунктів пропуску, підрозділів митного оформлення, та, відповідно, найбільша кількість кінологічних команд.

Частка випадків спрацювань кінологічних команд митниць Держмитслужби у 2020 році

З метою посилення контролю за переміщенням через митний кордон України предметів, обіг яких заборонено, відповідно до завдань та функцій Департаменту протягом 2020 року було організовано та проведено низку нарад (у режимі відеоконференцій) з керівниками Управлінь боротьби з контрабандою та порушенням митних правил (УБК та ПМП) та кінологічних підрозділів, на яких обговорювались проблемні питання організації роботи кінологічних команд в новостворених митницях Держмитслужби, потреби у забезпеченні матеріально-технічними засобами, методичною допомогою, а також ефективного залучення кінологічних команд до процедури митного контролю.

За результатами проведених координаційних нарад керівництвом Департаменту надавались доручення, практичні пропозиції та рекомендації щодо покращення стану протидії незаконному переміщенню предметів та речовин з приховуванням від митного контролю, налагодження системної роботи керівниками підрозділів УБК та ПМП Волинської, Буковинської, Слобожанської, Київської, Північної, Східної та Подільської митниць із залучення кінологічних команд до митного огляду та покращення взаємодії кінологічних команд з аналітичним підрозділом Управління.

Управлінням кінологічного забезпечення Департаменту протягом року підготовлено аналітичні матеріали та обґрунтовані пропозиції керівництву Держмитслужби про необхідність збільшення кількості кінологічних команд, які базувались на показниках завантаженості, необхідності якісного розподілу та залучення кінологічних команд до митного контролю.

З метою популяризації митної кінології посадовими особами Департаменту розроблено презентаційний фотоальбом службових собак Держмитслужби, а також на постійній основі здійснюється співпраця з прес-службою Держмитслужби щодо надання інформації для її розміщення в соціальних мережах: «Facebook» - «Службові собаки митниці» («<https://www.facebook.com/uacustomsdogs>») та «Instagram» («uacustomsdogs»).

III. Підготовка посадових осіб територіальних органів Держмитслужби з напрямку використання неінтрузивних методів та технічних засобів митного контролю

Для забезпечення здійснення спеціалізованої підготовки посадових осіб органів Держмитслужби було розроблено 6 спеціальних професійних (сертифікатних) програм, на основі яких було здійснено підготовку 121 посадової особи митниць та Департаментів Держмитслужби за напрямком використання скануючих систем та технічних засобів митного контролю.

Разом з тим, проводилась робота з актуалізації, внесення змін та доповнень до навчально-методичних матеріалів (розроблено 16 нових та актуалізовано, внесено зміни та доповнення до 59-ти навчально-методичних матеріалів (презентацій)).

Під час впровадження карантинних заходів було розроблено алгоритм проведення підготовки операторів малих скануючих систем в режимі відеоконференції та за допомогою програмного продукту «SimFox». За допомогою впровадженого алгоритму було здійснено підготовку 58 посадових осіб митниць Держмитслужби.

Для використання в процесі підготовки операторів скануючих систем було розроблено алгоритми та підібрано матеріали для подальшого створення власної платформи тестування та оцінювання операторів скануючих систем.

Налагоджена співпраця з представниками NUCTECH COMPANY LIMITED:

- сертифіковано 3-х посадових осіб Департаменту, як тренерів, для подальшого проведення спеціалізованої підготовки посадових осіб митниць Держмитслужби за напрямком роботи зі скануючими системами Nuctech MB1215LC;

- отримано програмне забезпечення для обробки рентгенівських зображень, отриманих за допомогою скануючої системи Nuctech;

- підібрано матеріали для розробки презентацій теоретичної частини тренінгу для операторів стаціонарних скануючих систем Nuctech MB1215LC.

Фахівцями Департаменту постійно здійснювалась актуалізація та супроводжувалась робота програмно-інформаційного комплексу за напрямком використання скануючих систем (програми-симулятора «SimFox»), а саме: створено базу операторів скануючих систем, що пройшли підготовку, та доповнено існуючу базу рентген зображень новим вмістом (відредаговано вже існуючі валізи та сесії, для наближення завдань до потреб митників, а саме 24 сесії та 118 валіз; створено 50 нових валіз, на основі яких було сформовано 2 нові тренувальні сесії).

Розроблено проєкт Положення, яким регламентуються особливості використання скануючих систем під час здійснення митного контролю митницями Держмитслужба, а також порядок відбору та підготовки операторів скануючих систем Департаментом. Станом на жовтень 2020 року Положення направлено на погодження до Міністерства фінансів України.

На сайті Департаменту у відомчій мережі створено та наповнено інформаційний ресурс для підрозділів ТЗМК митниць Держмитслужби та посадових осіб митниць Держмитслужби, до функціональних обов'язків яких віднесено здійснення митного контролю з використанням скануючих систем.

Було здійснено тестування інспекторів – операторів скануючих систем на предмет придатності до роботи зі скануючими системами. Так, на виконання доручення керівництва Держмитслужби було проведено кваліфікаційний відбір для 99 посадових осіб Галицької, Волинської та Буковинської митниць Держмитслужби (за результатами відбору рекомендовано - 74 посадові особи, не рекомендовано - 25 посадових осіб).

Здійснювалась підготовка матеріалів для проведення селекторних нарад з питань використання скануючих систем. Підготовлено інформацію з митниць стосовно: штатної укомплектованості підрозділу ТЗМК митниці; кількості скануючих систем на митниці; проблематики використання скануючих систем на митниці.

Розроблено інформаційний матеріал (Альбом) стосовно забезпечення Держмитслужби скануючими системами (здійснено підбір та актуалізацію інформації стосовно скануючих систем митниць Держмитслужби).

Постійно здійснювалась робота зі збору (в робочому порядку) інформації в напрямку використання скануючих систем шляхом напрацювання бази рентгенівських зображень для наповнення програмно-інформаційного комплексу «Неінтрузивні методи митного контролю» у відомчій мережі.

Здійснювався моніторинг інформації з міжнародних ресурсів щодо кращих практик використання скануючих систем.

V. Забезпечення міжнародного співробітництва з питань підвищення кваліфікації

Співпраця з міжнародними організаціями задля обміну досвідом та провадження найкращих практик у процес спеціальної та спеціалізованої підготовки є одним з пріоритетних напрямків роботи Департаменту. Представники Департаменту залучаються до участі у міжнародних короткострокових та довгострокових програмах стажування, семінарах, робочих зустрічах тощо.

Зокрема, у 2020 році за участі посадових осіб Департаменту під егідою ВМО було проведено такі заходи:

Зустріч національних контактних осіб з інституційного розвитку регіону Європи ВМО

З 27 по 29 січня 2020 року у м. Баку (Азербайджан), проходила третя зустріч національних контактних осіб з інституційного розвитку регіону Європи ВМО. Метою заходу стало поглиблення та оновлення знань учасників щодо моделі розбудови потенціалу ВМО, підтримка ВМО та РОІР ВМО регіону Європи для митної реформи та модернізації.

Глобальна зустріч регіональних структур ВМО

02-03 березня 2020 року в м. Брюссель Королівство Бельгія відбулася П'ятнадцята Глобальна зустрічі регіональних структур ВМО.

Метою заходу було налагодження та зміцнення співпраці між регіональними структурами ВМО, а саме РОІР ВМО, РНЦ ВМО, Офісами Віцеголів ВМО, Регіональними службами обміну інформацією (RILO), Регіональними митними лабораторіями та Регіональними кінологічними навчальними центрами ВМО. Завдяки зустрічі відкрилися широкі можливості для взаємодії та обміну досвідом, а також дало змогу учасникам, які беруть участь у цій зустрічі вперше, оцінити значення цієї події в роботі з нарощування потенціалу.

Віртуальна міжсесійна зустріч національних контактних осіб з питань інституційного розвитку «Оновлення ситуації та дорога вперед»

2 червня 2020 року відбулась позачергова зустріч національних контактних осіб в онлайн форматі. У ході віртуальної зустрічі представник Департаменту виступив із презентацією діяльності Департаменту під час пандемії.

Онлайн семінар на тему: «Управління людськими ресурсами на основі компетентнісного підходу»

У рамках діяльності Регіонального навчального центру ВМО на базі Департаменту (м. Хмельницький) Всесвітня митна організація з 09 по 12

червня 2020 року проводила онлайн семінар на тему: «Управління людськими ресурсами на основі компетентнісного підходу». Мета семінару - це сприяння ВМО Державній митній службі України у прийнятті підходу, заснованого на компетенціях, для здійснення митної реформи та модернізації.

Семінар проводив пан Мохамед Ель Хайл, технічний аташе Директорату з інституційного розвитку Всесвітньої митної організації. У заході брали участь посадові особи Департаменту управління персоналом, Київської, Одеської, Волинської митниць Держмитслужби та Департаменту.

Онлайн зустріч з представниками ВМО щодо використання онлайн технологій для проведення тренінгів експертами-тренерами ВМО з питань Контролю Торгівлі Стратегічними Товарами під егідою ВМО. Під час заходу кожному експерту-тренеру ВМО було надано можливість провести презентацію на базі платформи GoToWebinar та опробувати доступні інструменти (тестування, опитування, маркери та ін.).

Захід мав на меті підготовку тренерів для проведення онлайн національних тренінгів для представників країн Центральної Азії (Киргизстан, Казахстан, Таджикистан – починаючи з серпня-вересня 2020), а також для підготовки посадових осіб під час проведення операції COSMO (кінець 2020 року – початок 2021 року).

10-та віртуальна зустріч регіональних структур Європейського регіону ВМО

2 грудня 2020 представники Регіонального навчального центру ВМО, що функціонує на базі Департаменту (Хмельницький, Україна), взяли участь у 10-й віртуальній зустрічі регіональних структур Європейського регіону Всесвітньої митної організації (ВМО), що відбулася під девізом «Щорічний прогрес і перспективи на 2021 рік», під час якої виступили з презентацією про діяльність Регіонального навчального центру.

Департаментом, спільно з Всесвітнім фондом захисту природи (WWF Україна), на базі Київської митниці Держмитслужби проведено семінар на тему «Протидія незаконному переміщенню об'єктів, що підпадають під дію конвенції CITES». Участь у семінарі взяли посадові особи територіальних митних органів, представники департаментів центрального апарату Держмитслужби, відповідальні за впровадження конвенції CITES, представники Міністерства енергетики та захисту довкілля України, представник ікорного бізнесу та представник митного органу Брюсельського аеропорту. Учасники семінару обговорили з експертами проблемні питання, які виникають під час оформлення живих тварин, рослин та дериватів, що знаходяться під загрозою зникнення.

Представники Департаменту, в рамках співпраці із митними органами країн світу та представниками міжнародних організацій, брали участь у ряді онлайн семінарів та тренінгів, що проводилися міжнародними експертами в рамках **Програми підтримки управління державними фінансами для України (EU4PFM)**, а саме, онлайн-семінари за темами:

«Потенціал управління ризиками для митних підрозділів з координації та моніторингу. Центри компетентності та таргетингу» (15, 18, та 19 травня 2020). У ході семінару розглянуто та обговорено питання: потреби у новій організаційній структурі митних підрозділів з координації та моніторингу, методи роботи, механізм комунікації, права та відповідальність, джерела інформації, кращі практики та досвід; технічна підтримка, підготовка планів діяльності, пріоритети, переваги та проблематика, управління процесом внутрішнього контролю; підготовка проєктів документів та рекомендацій щодо заснування Центрив компетенцій та таргетингу.

«Аналіз потреб та доцільності вдосконалення контролю над флорою і фауною (Конвенція CITES) митними органами України» (21-22 травня 2020). У ході заходу обговорювалися питання щодо правових рамок здійснення вимог CITES в Україні; митного контролю на прикордонному пункті, затримання, розслідування; утилізації конфіскованої продукції; міжнародного та міжвідомчого співробітництва, співпраці з приватним сектором, туристичними агентствами, пресою і т.д. Також було зроблено акцент на питанні управління ризиками щодо об'єктів CITES, їх затримання та подальший контроль за затриманими товарами (тваринами, предметами). До проведення тренінгу залучалися міжнародні експерти з Республіки Литви, які поділились досвідом проведення митного контролю Литви (та ЄС) з напрямку CITES.

«Порівняльний аналіз митного законодавства України, адміністративно-технічне забезпечення у сфері митної вартості» (18, 19 та 22 червня 2020). Під час семінару була надана презентація митного адміністративно-технічного середовища в галузі контролю митної оцінки (джерела, адміністрація) в Литві та обговорено відповідні рекомендації для адміністративно-технічного середовища у сфері контролю митної оцінки (джерела, інструменти, адміністрування даних), виявлені невідповідності та можливі прогалини в митному законодавстві України.

«Порівняльний аналіз митного законодавства України з відповідними положеннями Угоди про імплементацію статті VII Загальної угоди про тарифи та торгівлю (ГАТТ) 1994 року» (19, 20 та 22 травня 2020). Під час заходу обговорювалися питання митного законодавства ЄС та України стосовно митної вартості; практики України щодо імплементації Угоди Світової організації торгівлі про оцінку; рекомендацій для Держмитслужби України на основі аналізу законодавства, виявлених невідповідностей та можливих прогалин.

«Аналіз та підготовка проєкту національного законодавства щодо митного аудиту. Відповідність положень стосовно митного аудиту митному законодавству ЄС» (20, 25, 26 та 28 травня 2020). У ході семінару розглянуто та обговорено питання: митне законодавство ЄС та України стосовно митного аудиту; основні принципи здійснення митного аудиту в ЄС; організація роботи підрозділів митного аудиту; уточнення

перекладу національного законодавства з української на англійську / російську мови; проекти відповідних рекомендацій на основі аналізу законодавства, виявлених невідповідностей та прогалин.

«Підготовка інструкторів із забезпечення контролю за товарами, на які поширюється дія захисту прав інтелектуальної власності (IPR)» (30 червня – 1 липня 2020). Захід мав на меті ознайомити учасників з європейськими підходами забезпечення контролю за товарами, на які поширюється дія захисту прав інтелектуальної власності, та навчити учасників особливостям передачі здобутих знань посадовим особам митних органів, зокрема без відриву від роботи в структурних підрозділах апарату Державної митної служби та територіальних органах Держмитслужби.

«Координаційно-моніторингова митниця та Центри компетенції як поліпшення процесу та можливостей управління ризиками» (03, 07 та 08 липня 2020 року). У ході семінару розглянуто та обговорено питання: щодо Центрів компетенції: прогрес у створенні, опис сфер діяльності, стандартні функції, комунікація з іншими підрозділами, доступ до джерел даних, функції в ASUR2, пошук ризикових відправлень тощо; щодо участі Координаційно-моніторингової митниці в загальному процесі управління ризиками: законодавство, комунікації, відповідальність, потік інформації та інші аспекти. Планування заходів для створення ефективної синергії. Міжвідомча та міжнародна комунікація; детальні рекомендації в рамках створення Центрів компетенції.

«Аналіз процесів пост-митного контролю та митного аудиту, які здійснюються митними органами України, а також виявлення невідповідностей та можливих недоліків» (30 червня - 09 липня). Під час семінару учасники виявляли та обговорювали недоліки в положеннях національного законодавства, інструкціях з детальними процедурами, потребах підрозділів з пост-митного контролю та митного аудиту; надавали роз'яснення щодо планування з пост-митного контролю та аудиту, відбору, оцінки ризиків на митниці, а також етапу подальшого контролю та забезпечення якості митного аудиту та пост-митного контролю на митниці.

«Організація бізнес процесів для таргетингу з метою покращення потенціалу системи управління ризиками» (28-30 липня 2020 року). У ході семінару розглянуто та обговорено питання: бізнес процесів в рамках таргетингу, пріоритетів підрозділів з таргетингу; внутрішньої та зовнішньої комунікації підрозділів з таргетингу; внутрішніх правил організації бізнес процесів; джерел даних та інструментів, необхідних для бізнес процесів в рамках таргетингу: перелік необхідних джерел даних та кроки для отримання доступу до них або інформації з них; основних інструментів та вдосконалення існуючих ІТ-систем, включаючи систему управління ризиками, що дозволяє ефективно виконувати та контролювати функції таргетингу; рекомендацій щодо впровадження бізнес процесів для

таргетингу; плану впровадження ефективних бізнес процесів для таргетингу як невід'ємної частини загального процесу управління ризиками.

Онлайн-зустріч з керівництвом Митного тренувального центру Литви (18.06.2020). Учасники зустрічі обговорили практику застосування інноваційних форм та методів підвищення кваліфікації митників України, Литви, дистанційного навчання, зокрема в умовах викликів пандемії. Ініціювали внесення змін до Робочого плану реалізації Програми EU4PFM шляхом включення до нього взаємних ознайомчих візитів представників Департаменту та Центру.

«Попередні рішення: кращі практики видання та опублікування попередніх рішень» (9-10 листопада 2020 року). Під час семінару було розглянуто процес прийняття митними органами попередніх рішень (по визначенню коду товару, країни походження та митної вартості) у США, ЄС та Україні.

«Підготовка інструкторів з практичних аспектів процесу прийняття попередніх рішень у сфері ВТІ / ВОІ» (17-18 грудня 2020 року). У ході семінару відбулось ознайомлення із практикою прийняття, скасування рішень ВТІ (щодо класифікаційного коду товару) та ВОІ (щодо країни походження товару) у ЄС.

VI. Забезпечення функціонування Регіональних навчальних центрів Всесвітньої митної організації (м. Хмельницький, Україна)

З 2016 року на базі Департаменту функціонують Регіональний навчальний центр ВМО (РНЦ ВМО) та Регіональний кінологічний навчальний центр ВМО (РКНЦ ВМО).

Протягом 2020 року працівниками Департаменту здійснювалась комунікація з представниками ВМО, регіональних навчальних центрів ВМО, міжнародних організацій, державних установ, органів виконавчої влади та митних адміністрацій зарубіжних держав з питань функціонування Регіональних навчальних центрів ВМО (м. Хмельницький, Україна).

Опрацьовувалися матеріали сайту ВМО та митних адміністрацій інших країн з метою вивчення досвіду, ознайомлення з практикою впровадження та застосування інструментів ВМО, здійснення митної справи та підготовкою посадових осіб митниць.

Проводилася підготовка та поширювалися матеріали про діяльність регіональних навчальних центрів ВМО (м. Хмельницький, Україна). Інформація про діяльність РНЦ ВМО та РКНЦ ВМО (Україна) надавалась для розміщення на сайті РОІР ВМО для інформаційного бюлетеня ВМО за перше та друге півріччя 2020 року.

У рамках діяльності РКНЦ ВМО було актуалізовано базу даних контактних осіб кінологічних навчальних центрів зарубіжних країн;

підготовлено проекти листів про співпрацю з митними адміністраціями Естонії, Латвії, Молдови, Польщі, Румунії, Угорщини, Фінляндії та Чехії; підготовлено проект інформаційної довідки – буклету про спільне використання кінологічних команд та скануючих систем; а також переклад проекту Стратегії РКНЦ ВМО (м. Хмельницький, Україна) на 2020-2022 роки та презентації «Кінологічне забезпечення».

Фахівця Департаменту призначено національним координатором в Україні з функціонування електронного навчання ВМО платформи CLIKC!. Опрацьовувались листи, надіслані кадровими підрозділами територіальних органів Держмитслужби; було сформовано список осіб для проходження реєстрації на електронній платформі CLIKC!; надано доступ посадовим особам відповідно до списку.

У 2020 році на зазначеній платформі зареєстровано **408** посадових осіб органів Держмитслужби. **323** посадових особи успішно завершили навчання. На постійній основі надавалася інформаційна підтримка участі працівників територіальних органів Держмитслужби у навчанні за допомогою платформи CLIKC! (реєстрація, одержання доступу та проходження навчання, одержання сертифікатів та ін.).

На виконання Стратегічного плану РНЦ ВМО (м. Хмельницький, Україна) продовжено роботу зі створення бази тренерів на регіональному рівні: визначено навчальні теми та напрями для англо- та російськомовних експертів національного рівня, надіслано листи на митниці та Департаменти Держмитслужби. Проаналізовано потреби інституційного розвитку РНЦ ВМО та РКНЦ ВМО (м. Хмельницький), надіслано до ВМО для їх реалізації у 2021 році.

В.о. директора Департаменту
спеціалізованої підготовки та
кінологічного забезпечення
Держмитслужби

Галина ПОТАШНИКОВА